

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

همه امتیازهای این پایان نامه به دانشگاه بوعلی سینا تعلق دارد. در صورت استفاده از تمام یا بخشی از مطالب پایان نامه در مجلات، کنفرانس ها و یا سخنرانی ها، باید نام دانشگاه بوعلی سینا (یا استاد یا استادان راهنمای پایان نامه) و نام دانشجو با ذکر مأخذ و ضمن کسب مجوز کتبی از دفتر تحصیلات تکمیلی دانشگاه ثبت شود. در غیر این صورت مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

دانشگاه گیلان

دانشکده شیمی

گروه شیمی فیزیک

پایان نامه:

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته شیمی (گرایش شیمی فیزیک)

عنوان:

بررسی جذب سطحی متیل ویولت بر روی سطح نانو ذرات دی اکسید تیتانیوم

استاد راهنما:

پروفسور سعید عزیزیان

استاد مشاور:

دکتر بابک ژاله

پژوهشگر:

شیلا جعفری

تیر ماه ۱۳۸۹

دانشگاه اصفهان

دانشکده شیمی

گروه شیمی فیزیک

پایان نامه:

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته شیمی (گرایش شیمی فیزیک)

عنوان:

بررسی جذب سطحی متیل ویولت بر روی سطح نانو ذرات دی اکسید تیتانیوم

استاد راهنما:

پروفسور سعید عزیزیان

استاد مشاور:

دکتر بابک ژاله

پژوهشگر:

شیلا جعفری

کمیته ارزیابی پایان نامه:

- (۱) استاد راهنما: پروفسور سعید عزیزیان..... استاد شیمی فیزیک
- (۲) استاد مشاور: دکتر بابک ژاله..... استادیار فیزیک
- (۳) استاد مدعو: پروفسور حسین ایلوخرانی..... استاد شیمی فیزیک
- (۴) استاد مدعو: دکتر جلال ارجمندی..... استادیار شیمی فیزیک

دانشکده شیمی

جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد
(گرایش فیزیک) خانم شیلا جعفری در رشته شیمی

عنوان:

بررسی جذب سطحی متیل ویولت بر روی سطح نانو ذرات دی اکسید تیتانیوم

به ارزش ۸ واحد در روز سه شنبه ۱۳۸۹/۴/۲۹ ساعت ۱۰ صبح در سالن آمفی تئاتر ۲
دانشکده شیمی و با حضور اعضای هیأت داوران زیر برگزار گردید و با نمره ..... و درجه
..... به تصویب رسید.

هیأت داوران:

- ۱) استاد راهنما: پروفسور سعید عزیزیان..... استاد شیمی فیزیک
- ۲) استاد مشاور: دکتر بابک ژاله..... استادیار فیزیک
- ۳) استاد مدعو: پروفسور حسین ایلوخوانی..... استاد شیمی فیزیک
- ۴) استاد مدعو: دکتر جلال ارجمندی..... استادیار شیمی فیزیک

به پاس تعبیر عظیم و انسانی از کلمه ایثار و از خودگذشتگی

به پاس قلب های بزرگی که سرگردانی و ترس در پناهشان به شجاعت می گراید

و به پاس محبت های بی دریغی که هرگز فروکش نمی کند

این مجموعه را به پدر و مادر عزیزم تقدیم می کنم

و به خواهران مهربانم به پاس عاطفه سرشار و گرمای امید بخش وجودشان

تقدیم به آنان که همواره پشتیبان من بوده و افق های بلند و دوری را در برابر دیدگانم روشن

نموده اند.

تقدیم به استاد راهنمای بزرگوارم

جناب آقای پروفیسور عزیزان

آن که کوهر علم خویش را به تقوا و کمالات انسانی آراسته و با قامتی استوار به قله های رفیع دانش و وارستگی گام نهاده و وجود پربرکتش محراب حرمت ارزشهای والای انسانی است.

از زحمات بی شائبه ایشان که نادبرجسته ای در گلشن علم و معرفت می باشند تشکر می نمایم که تجربه سرشار و دریای دانش خود را از من دریغ ننمودند و طی این طریق بدون راهنمایی های مشفقانه و حسن برخورد های ایشان میسر نمی شد و بی شک افتخار شاگردی ایشان بزرگترین دستاورد دوران تحصیل من می باشد.

از زحمات فراوان جناب آقای دکتر ژاله که با شور و شوق و پیکسیری های مدام، امید و تلاش جهت رسیدن به هدف رادرنده می پروراندند و در طول مدت انجام پروژه همراه و همگام بنده بودند تشکر می نمایم.

در اینجا وظیفه خود می‌دانم از کلیه اساتید گران قدر گروه شیمی که افتخار شاگردی ایشان را داشته و اندرزهای آنها
چراغ روشن راهم بوده است قدردانی کنم امید که پروردگار بهره‌ها را ما را به عنایت قرین و به توفیق توأم فرماید. از
جناب آقایان پروفیسور ایلوخانی و دکتر ابرجمندی که زحمت قرائت و داوری این پایان نامه را عهده دار بودند،
صمیمانه تشکر می‌کنم.

همچنین از دوستان ابرجمند در آزمایشگاه تحقیقاتی شیمی فیزیک، خانم باملکی، بشیری، نیک نام، فلاح، رستمیان،
جازی فر، قاسمیان، افشاری، زارع، فریدونی مقدم، حائری فروخسود و آقایان حاجیان، افراز و یوسفی و سایر
دوستانم در آزمایشگاه‌های تحقیقاتی دیگر، خانم باپروسیان، اسدآبادی، غلامی و آقای شایگانی مدد که باشم
محبتشان عشق و امید را در وجودم زنده نگه داشته‌اند تشکر می‌کنم و برای همه آنها از ایندستان آرزوی روزهای خوب
و توفیق روز افزون را دارم.

عنوان:

بررسی جذب سطحی متیل و یولت بر روی سطح نانو ذرات دی اکسید تیتانیوم

نام نویسنده: شیلا جعفری

استاد راهنما: پروفسور سعید عزیزیان

نام استاد مشاور: دکتر بابک ژاله

دانشکده: شیمی

گروه آموزشی: شیمی فیزیک

رشته تحصیلی: شیمی

گرایش تحصیلی: شیمی فیزیک

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد

تاریخ تصویب: ۱۳۸۸/۰۳/۰۳

تاریخ دفاع: ۱۳۸۹/۰۴/۲۹

تعداد صفحات: ۱۱۰ صفحه

چکیده:

در این پژوهش مشخصات نانو ذرات دی اکسید تیتانیوم تغییر فاز یافته به روش گرمایی و همچنین آرایش یافته با AgI با استفاده از دستگاه XRD مورد بررسی قرار گرفت. برای مقایسه فعالیت این ذرات برای حذف متیل و یولت که یکی از آلاینده های محیط زیست می باشد، ابتدا میزان جذب سطحی متیل و یولت (M.V) بر روی سطح این ذرات مورد بررسی قرار گرفته است و سپس، فعالیت فوتوکاتالیزوری این ذرات تحت تابش نور خورشید جهت تخریب M.V. مورد مطالعه قرار گرفت. داده های جذب سطحی از دیدگاه تعادلی با ایزوترم های لانگمویر، فروندلیچ، لانگمویر-فروندلیچ و تمکین به صورت غیرخطی برازش شده اند. ضرایب همبستگی به دست آمده برای جذب سطحی M.V. بر روی دی اکسید تیتانیوم در اندازه های متفاوت و آرایش یافته با AgI نشان داده است که داده های تعادلی با ایزوترم های لانگمویر و فروندلیچ تطابق بهتری دارند. نتایج آزمایش های تعادلی نشان می دهند که ذرات TiO_2 با اندازه درشت تر و آرایش یافته با AgI بالاترین ظرفیت جذب را برای جذب سطحی متیل و یولت دارند. سینتیک جذب سطحی متیل و یولت بر روی انواع دی اکسید تیتانیوم از مدل شبه مرتبه دوم پیروی کرده و واجد سطحی آن از روی انواع دی-اکسید تیتانیوم از مدل واجد سطحی مرتبه اول پیروی می کند. نتایج آزمایش سینتیکی بیانگر آن است که بیشترین ثابت سرعت جذب سطحی مربوط به تیتانیوم دی اکسیدی می باشد، که بالاترین درصد فاز آنتاز را دارا می باشد. آزمایش های جذب سطحی نشان می دهند که پس از حدود هشتاد دقیقه از شروع

جذب، فرآیند واجذب نیز آغاز شده و همچنین هر چه در صد فاز روتیل بیشتر باشد تمایل به واجذب کمتر می‌گردد. از طرف دیگر نتایج آزمایش تخریب فوتوکاتالیستی نشان می‌دهد که عواملی چون ساختار کریستالی آنازاز، اندازه‌ی ذرات و همچنین آلابیدن با AgI در فعالیت فوتوکاتالیزوری، نقش به‌سزایی دارند. با مقایسه روند و زمان جذب سطحی متیل‌ویولت بر روی انواع نانو ذرات TiO_2 با اندازه و ساختارهای کریستالی متفاوت و آلابش یافته با AgI، نسبت به روند و زمان لازم برای تخریب فوتوکاتالیستی آن می‌توان نتیجه گرفت که در فرآیند تخریب فوتوکاتالیستی متیل‌ویولت توسط TiO_2 ، جذب سطحی نقشی ندارد.

واژه‌های کلیدی: جذب سطحی، نانوذرات دی‌اکسید تیتانیوم، متیل‌ویولت، واجذب سطحی، سینتیک جذب

مقدمه

با گسترش صنایع گوناگون از قبیل نساجی، داروسازی، شیمیایی، پتروشیمی و غیره، آلودگی منابع آب نیز افزایش یافته است. برخی از مهمترین مواد آلاینده موجود در پسابها عبارتند از مواد جامد معلق، جامدات معدنی حل شده، پسماند روغن‌ها، فلزات و آلیاژهای فلزات و آلاینده‌های آلی همچون حلال‌های کلره، رنگها و پاک‌کننده‌ها.

با توجه به تنوع آلاینده‌های موجود در پسابها و نیز گستره وسیع آنها، روش‌های متفاوتی برای حذف آلاینده‌های موجود در پسابها پیشنهاد شده است.

بطور کلی روش‌های حذف مواد آلاینده به دو روش فیزیکی و شیمیایی صورت می‌گیرد. از روش‌های فیزیکی می‌توان به فیلتراسیون ساده، فیلتراسیون غشایی، شناورسازی و تکنیک جذب سطحی اشاره کرد. تکنیک جذب سطحی اخیراً به خاطر کارایی آن، در حذف آلاینده‌ها توجه بیشتری را جلب نموده و فرآیندی است که از نظر اقتصادی مقرون به صرفه است. از روش‌های شیمیایی می‌توان به تهنشینی شیمیایی، اکسیداسیون شیمیایی، اکسیداسیون الکتروشیمیایی و فرآیندهای اکسیداسیون پیشرفته مانند اکسایش فوتوکاتالیزوری نام برد.

با توجه به رشد روز افزون در عرصه فناوری نانو، امروزه جنبه کاربردی این علم اهمیت فراوانی دارد و تلاش‌های زیادی جهت تولید مواد نانو با خواص کاربردی جدید شده است. استفاده از مواد در ابعاد نانو، منجر به تغییر در خواص نوری، الکتریکی، مکانیکی، شیمیایی و کاتالیزوری می‌شود. لذا کاربردهای این علم برای تجزیه آلاینده‌های محیط زیست نیز مورد توجه واقع شده است. بنابراین استفاده از کاتالیزورها و جاذب‌ها در ابعاد نانو، که سبب افزایش مساحت سطح کاتالیزورها و جاذب‌ها و همچنین تغییر برخی از خواص فیزیکی و شیمیایی می‌شود، کاربرد گسترده‌ای پیدا کرده است. نانوذرات دی‌اکسیدتیتانیوم به عنوان یک نیمه‌رسانا با ویژگی‌های خاص آبدوستی، فوتوکاتالیستی و آنتی‌باکتریال کاربردهای فراوانی در تصفیه آب و هوا، سلول‌های خورشیدی و سنسورها دارد. در این پژوهش، از TiO_2 در ابعاد نانو، به عنوان جاذب و همچنین فوتوکاتالیزور

برای حذف یک آلاینده نساجی به نام متیل ویولت استفاده شده است، تا اثر جذب سطحی بر روی فرآیند فوتوکاتالیستی بررسی شود.

در فصل اول جذب سطحی و فناوری نانو به صورت مختصر معرفی شده و برخی از مدل‌های سینتیکی و تعادلی موجود در زمینه جذب سطحی ارائه گردیده‌اند.

در فصل دوم دستگاه‌ها، مواد مورد استفاده و آزمایش‌های انجام شده شرح داده شده‌اند.

در فصل سوم داده‌های تعادلی و سینتیکی جذب سطحی و داده‌های تخریب فوتوکاتالیستی به دست آمده، ارائه شده‌اند. نتایج در قالب جداول و نمودارها ارائه شده و مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

فصل اول: مقدمه و مروری بر کارهای تجربی

۱-۱- جذب سطحی	۲
۱-۱-۱- مقدمه	۲
۱-۱-۲- اهمیت و کاربردها	۲
۱-۱-۳- انواع جذب سطحی	۳
۲-۱- ایزوترم‌های جذب سطحی	۴
۱-۲-۱- ایزوترم لانگمویر	۴
۲-۲-۱- ایزوترم فروندلیچ	۶
۳-۲-۱- ایزوترم لانگمویر- فروندلیچ (سیپس)	۷
۴-۲-۱- ایزوترم تمکین	۸
۳-۱- مدل‌های سینتیکی سیستم‌های جذب سطحی	۸
۱-۳-۱- سینتیک جذب سطحی	۹
۱-۳-۱-۱- معادله سرعت شبه مرتبه اول	۹
۲-۳-۱-۱- معادله سرعت شبه مرتبه دوم	۱۰
۲-۳-۱-۲- سینتیک واجذب سطحی	۱۲
۴-۱- فناوری نانو	۱۳
۱-۴-۱- مقدمه	۱۳
۲-۴-۱- کاربردهای فناوری نانو	۱۳
۳-۴-۱- ساختار	۱۳
۵-۱- نانو ذرات دی‌اکسید تیتانیوم	۱۵
۱-۵-۱- کاربردها	۱۵
۲-۵-۱- خواص نانوذرات دی‌اکسید تیتانیوم	۱۶
۳-۵-۱- روش‌های سنتز نانوذرات دی‌اکسید تیتانیوم	۲۰
۴-۵-۱- اصلاحات در نانوذرات TiO_2	۲۱

۶-۱- مروری بر کارهای انجام شده	۲۳
فصل دوم: کارهای تجربی	
۱-۲- مقدمه	۲۷
۲-۲- مواد و دستگاه‌ها	۲۷
۱-۲-۱- مواد	۲۷
۲-۲-۲- دستگاه‌ها	۳۰
۳-۲- تهیه ی $AgI-TiO_2$	۳۱
۴-۲- رسم نمودار استاندارد خطی	۳۲
۵-۲- آزمایش تعادلی جذب سطحی متیل ویولت بر روی TiO_2	۳۳
۶-۲- آزمایش سینتیکی جذب سطحی متیل ویولت بر روی TiO_2P25 تغییر فاز یافته	۳۴
۷-۲- آزمایش فوتوکاتالیستی تخریب متیل ویولت بر روی TiO_2P25 تغییر فاز یافته	۳۵
فصل سوم: بحث و نتیجه‌گیری	
۱-۳- مطالعه‌ی ساختار دی‌اکسیدتیتانیوم	۳۸
۲-۳- بررسی انتقال فاز و اثر افزایش دما بر مساحت سطح ویژه TiO_2P25	۴۳
۳-۳- بررسی و انجام محاسبات مربوط به تخریب فوتوکاتالیستی متیل‌ویولت بر روی TiO_2P25 تغییر فاز یافته	۴۵
۴-۳- بررسی و انجام محاسبات مربوط به جذب سطحی متیل‌ویولت بر روی دی‌اکسیدتیتانیوم (۳۰۰ نانومتری)	۴۸
۱-۴-۳- نتایج آزمایش تعادلی جذب سطحی متیل‌ویولت بر روی دی‌اکسیدتیتانیوم (۳۰۰ نانومتری)	۴۸
۲-۴-۳- نتایج آزمایش سینتیکی جذب سطحی متیل‌ویولت بر روی دی‌اکسیدتیتانیوم (۳۰۰ نانومتری)	۵۱
۳-۴-۳- نتایج آزمایش سینتیک و جذب سطحی متیل‌ویولت از روی دی‌اکسیدتیتانیوم (۳۰۰ نانومتری)	۵۵
۵-۳- بررسی و انجام محاسبات مربوط به جذب سطحی متیل‌ویولت بر روی TiO_2P25	۵۷
۱-۵-۳- نتایج آزمایش تعادلی جذب سطحی متیل‌ویولت بر روی TiO_2P25	۵۷
۶-۳- بررسی و انجام محاسبات مربوط به جذب سطحی متیل‌ویولت بر روی $AgI-TiO_2(P25)$	۶۰
۱-۶-۳- نتایج آزمایش تعادلی جذب سطحی متیل‌ویولت بر روی $AgI-TiO_2(P25)$	۶۰
۲-۶-۳- نتایج آزمایش سینتیکی جذب سطحی متیل‌ویولت بر روی $AgI-TiO_2(P25)$	۶۲
۷-۳- بررسی و انجام محاسبات مربوط به جذب سطحی متیل‌ویولت بر روی $AgI-TiO_2(300\text{ nm})$	۶۵

۶۵.....	۱-۷-۳- نتایج آزمایش تعادلی جذب سطحی متیل ویولت بر روی AgI-TiO ₂ (300 nm)
۶۷.....	۲-۷-۳- نتایج آزمایش سینتیکی جذب سطحی متیل ویولت بر روی AgI-TiO ₂ (300 nm)
۷۰.....	۸-۳- بررسی جذب سطحی متیل ویولت بر روی TiO ₂ P25 تغییر فاز یافته
۷۰.....	۱-۸-۳- نتایج آزمایش سینتیکی جذب سطحی متیل ویولت بر روی TiO ₂ P25 تغییر فاز یافته
۷۹.....	۲-۸-۳- نتایج آزمایش سینتیک واجذب سطحی متیل ویولت بر روی TiO ₂ P25 تغییر فاز یافته
۸۴.....	۹-۳- بحث در مورد دی اکسید تیتانیوم
۸۸.....	۱۱-۳- بحث در مورد اثر افزایش دما بر روی انتقال فاز TiO ₂ P25
۸۹.....	۱۲-۳- بحث در مورد پارامترهای تعادلی
۹۱.....	۱۳-۳- بحث در مورد پارامترهای سینتیکی
۹۲.....	۲-۱۳-۳- ثابت سرعت مرتبه اول در سینتیک واجذب
۹۶.....	۱۴-۳- بحث در مورد مکانیسم عمل فوتوکاتالیستی دی اکسید تیتانیوم
۹۷.....	۱۵-۳- مقایسه جذب سطحی
۹۹.....	۱۶-۳- نتیجه گیری
	منابع.....

- شکل ۱-۱: منحنی ایزوترم لانگمویر برای جذب از فاز مایع..... ۶
- شکل ۱-۲: منحنی ایزوترم فروندلیچ برای جذب از فاز مایع..... ۷
- شکل ۴-۱: آرایش بلوری آناتاس..... ۱۷
- شکل ۵-۱: آرایش بلوری بروکیت..... ۱۸
- شکل ۶-۱ الف: نمونه‌هایی از XRD نانوذرات TiO_2 و ب: نمونه‌های از XRD برای $AgI-TiO_2$ ۱۹
- شکل ۱-۲: ساختار مولکولی متیل‌ویولت..... ۲۹
- شکل ۲-۲: طیف UV/Vis متیل‌ویولت با غلظت $C=0/01\text{ mM}$ ۲۹
- شکل ۳-۲: نمودار استاندارد خطی برای متیل‌ویولت..... ۳۲
- شکل ۱-۳: تصاویر مختلف میکروسکوپ الکترونی روبشی از TiO_2P25 ..... ۳۸
- شکل ۲-۳: تصویر TiO_2P25 به‌دست آمده با میکروسکوپ الکترونی روبشی..... ۳۹
- شکل ۳-۳: تصویر $TiO_2(300\text{ nm})$ به‌دست آمده با میکروسکوپ الکترونی روبشی..... ۳۹
- شکل ۴-۳: الگوی پراش اشعه ایکس TiO_2P25 ..... ۴۰
- شکل ۵-۳: الگوی پراش اشعه ایکس..... ۴۰
- شکل ۶-۳ الف) الگوی پراش اشعه ایکس $AgI-TiO_2$ با ماتریس TiO_2P25 ، ب) الگوی پراش اشعه ایکس $AgI-TiO_2$ با ماتریس $TiO_2(300\text{ nm})$ ۴۱
- شکل ۷-۳: مشاهده انتقال فاز TiO_2P25 با افزایش دما در الگوی پراش اشعه ایکس..... ۴۴
- شکل ۸-۳: درصد حذف M.V. در فرآیند تخریب فوتوکاتالیستی بر روی کاتالیزورهای TiO_2P25 تغییر فاز یافته..... ۴۶
- شکل ۹-۳: محلول‌هایی با غلظت یکسان از M.V. در حضور کاتالیزورهای مختلف قبل از تخریب فوتوکاتالیستی..... ۴۷
- شکل ۱۰-۳: محلول‌هایی با غلظت یکسان از M.V. در حضور کاتالیزورهای مختلف بعد از تخریب فوتوکاتالیستی در حضور نور خورشید پس از ۴ دقیقه..... ۴۷
- شکل ۱۱-۳: نمودار داده‌های تعادلی جذب سطحی M.V. بر روی دی‌اکسیدتیتانیوم (300 نانومتر) در دمای $30/0^\circ\text{C}$ ۴۹
- شکل ۱۲-۳: منحنی داده‌های جذب سطحی تعادلی تجربی و حاصل از برازش با ایزوترم‌های مختلف برای ماده جذب شونده..... ۵۰
- شکل ۱۳-۳: تغییرات طیف جذبی UV/Vis مربوط به M.V. با گذشت زمان..... ۵۲

- شکل ۳-۱۴ (الف): منحنی داده‌های سینتیکی M.V. بر روی دی‌اکسیدتیتانیوم (۳۰۰ نانومتری) در گستره زمانی ۰-۳۵ دقیقه، (ب): منحنی داده‌های سینتیکی جذب سطحی M.V. بر روی دی‌اکسیدتیتانیوم (۳۰۰ نانومتری) در گستره زمانی ۰-۹۰ دقیقه..... ۵۲
- شکل ۳-۱۵: منحنی داده‌های سینتیکی جذب سطحی M.V. بر روی دی‌اکسیدتیتانیوم (۳۰۰ نانومتری) و نتایج حاصل از معادلات شبه مرتبه اول (PFO) و شبه مرتبه دوم (PSO)..... ۵۴
- شکل ۳-۱۶: منحنی تغییرات داده‌های سینتیکی وا جذب سطحی M.V. از روی دی‌اکسیدتیتانیوم (۳۰۰ نانومتری)..... ۵۵
- شکل ۳-۱۷: منحنی تغییرات داده‌های تجربی سینتیکی وا جذب سطحی M.V. از روی دی‌اکسیدتیتانیوم (۳۰۰ نانومتری) با معادلات مرتبه صفر (ZO)، مرتبه اول (FO) و مرتبه دوم (SO)..... ۵۷
- شکل ۳-۱۸: نمودار داده‌های تعادلی جذب سطحی M.V. بر روی $TiO_2/P25$ در دمای $30/0^{\circ}C$ ۵۸
- شکل ۳-۱۹: منحنی داده‌های جذب سطحی تعادلی تجربی و حاصل از برازش با ایزوترم‌های مختلف برای ماده M.V. روی $TiO_2/P25$ L لانگمویر، F فروندلیچ، T تمکین..... ۵۹
- شکل ۳-۲۰: نمودار داده‌های تعادلی جذب سطحی M.V. بر روی $AgI-TiO_2(P25)$ در دمای $30/0^{\circ}C$ ۶۱
- شکل ۳-۲۱: منحنی داده‌های جذب سطحی تعادلی تجربی (Exp.) و حاصل از برازش با ایزوترم‌های لانگمویر (L) و فروندلیچ (F) برای M.V. روی $AgI-TiO_2(P25)$ ۶۲
- شکل ۳-۲۲: منحنی داده‌های جذب سطحی تعادلی تجربی (Exp.) و حاصل از برازش با ایزوترم‌های تمکین (T) و لانگمویر-فروندلیچ (L-F) برای M.V. روی $AgI-TiO_2(P25)$ ۶۲
- شکل ۳-۲۳: تغییرات طیف جذبی M.V. با زمان برای جذب سطحی بر روی $AgI-TiO_2(P25)$ ۶۳
- شکل ۳-۲۴: منحنی داده‌های سینتیکی جذب سطحی M.V. بر روی $AgI-TiO_2(P25)$ ۶۴
- شکل ۳-۲۵: نمودار داده‌های تجربی سینتیکی جذب سطحی M.V. بر روی $AgI-TiO_2(P25)$ و نتایج حاصل از معادلات شبه مرتبه اول (PFO) و شبه مرتبه دوم (PSO)..... ۶۴
- شکل ۳-۲۶: نمودار داده‌های جذب سطحی تعادلی M.V. بر روی $AgI-TiO_2(300\text{ nm})$ در دمای $30/0^{\circ}C$ ۶۶
- شکل ۳-۲۷: داده‌های جذب سطحی تعادلی تجربی (Exp.) و حاصل از برازش با ایزوترم‌های لانگمویر (L) و فروندلیچ (F) برای ماده جذب شونده M.V. بر روی $AgI-TiO_2(300\text{ nm})$ ۶۶
- شکل ۳-۲۸: داده‌های جذب سطحی تعادلی تجربی (Exp.) و حاصل از برازش با ایزوترم‌های لانگمویر-فروندلیچ (L-F) و تمکین (T) برای ماده جذب شونده M.V. بر روی $AgI-TiO_2(300\text{ nm})$ ۶۷
- شکل ۳-۲۹: تغییرات جذب سطحی M.V. بر روی $AgI-TiO_2(300\text{ nm})$ با گذشت زمان..... ۶۸

- شکل ۳-۳۰: منحنی داده‌های سینتیکی جذب سطحی M.V. بر روی $\text{AgI-TiO}_2(300 \text{ nm})$ ۶۸
- شکل ۳-۳۱: نمودار داده‌های تجربی سینتیکی جذب سطحی M.V. بر روی $\text{AgI-TiO}_2(300 \text{ nm})$ و نتایج حاصل از معادلات شبه مرتبه اول (PFO)، شبه مرتبه دوم (PSO) ۶۹
- شکل ۳-۳۲: تغییرات جذب M.V. با زمان در حضور $\text{TiO}_2\text{P25-600}$ ۷۱
- شکل ۳-۳۳: تغییرات جذب M.V. با زمان در حضور $\text{TiO}_2\text{P25-700}$ ۷۱
- شکل ۳-۳۴: تغییرات جذب M.V. با زمان در حضور $\text{TiO}_2\text{P25-800}$ ۷۲
- شکل ۳-۳۵: تغییرات جذب M.V. با زمان در حضور $\text{TiO}_2\text{P25-900}$ ۷۲
- شکل ۳-۳۶: تغییرات جذب M.V. با زمان در حضور $\text{TiO}_2\text{P25-1000}$ ۷۳
- شکل ۳-۳۷: منحنی داده‌های سینتیکی جذب سطحی M.V. بر روی جاذبه‌های $\text{TiO}_2\text{P25}$ تغییر فاز یافته ۷۳
- شکل ۳-۳۸: نتایج تجربی سینتیکی و نمودارهای حاصل از برازش با مدل‌های سینتیکی برای جذب M.V. بر روی $\text{TiO}_2\text{P25-600}$ ۷۵
- شکل ۳-۳۹: نتایج تجربی سینتیکی و نمودارهای حاصل از برازش با مدل‌های سینتیکی برای جذب M.V. بر روی $\text{TiO}_2\text{P25-700}$ ۷۶
- شکل ۳-۴۰: نتایج تجربی سینتیکی و نمودارهای حاصل از برازش با مدل‌های سینتیکی برای جذب M.V. بر روی $\text{TiO}_2\text{P25-800}$ ۷۶
- شکل ۳-۴۱: نتایج تجربی سینتیکی و نمودارهای حاصل از برازش با مدل‌های سینتیکی برای جذب M.V. بر روی $\text{TiO}_2\text{P25-900}$ ۷۷
- شکل ۳-۴۲: نتایج تجربی سینتیکی و نمودارهای حاصل از برازش با مدل‌های سینتیکی برای جذب M.V. بر روی $\text{TiO}_2\text{P25-1000}$ ۷۷
- شکل ۳-۴۳: منحنی داده‌های سینتیکی جذب سطحی M.V. بر روی $\text{TiO}_2\text{P25}$ تغییر فاز یافته ۸۰
- شکل ۳-۴۴: مقایسه‌ی داده‌های سینتیکی واجذب سطحی M.V. از روی $\text{TiO}_2\text{P25-600}$ با معادلات مرتبه صفر (ZO)، مرتبه اول (FO) و مرتبه دوم (SO) ۸۱
- شکل ۳-۴۵: مقایسه‌ی داده‌های سینتیکی واجذب سطحی M.V. از روی $\text{TiO}_2\text{P25-700}$ با معادلات مرتبه صفر (ZO)، مرتبه اول (FO) و مرتبه دوم (SO) ۸۲
- شکل ۳-۴۶: مقایسه‌ی داده‌های سینتیکی واجذب سطحی M.V. از روی $\text{TiO}_2\text{P25-800}$ با معادلات مرتبه صفر (ZO)، مرتبه اول (FO) و مرتبه دوم (SO) ۸۲

- شکل ۳-۴۷: منحنی داده‌های سینتیکی واجذب سطحی M.V. از روی $\text{TiO}_2\text{P25-700}$ در گستره زمانی ۲۴ ساعت ۸۳
- شکل ۳-۴۸: مقایسه‌ی داده‌های سینتیکی واجذب سطحی M.V. از روی $\text{TiO}_2\text{P25-700}$ با معادلات مرتبه صفر (ZO)، مرتبه اول (FO) و مرتبه دوم (SO) در گستره زمانی ۲۴ ساعت ۸۳
- شکل ۳-۴۹: نمایی از برانگیختگی نوری در نیمه‌رسانا ۸۵
- شکل ۳-۵۰: طیف جذبی دی‌اکسیدتیتانیوم ۸۶
- شکل ۳-۵۱: تغییرات مساحت سطح ویژه (SA) و اندازه دانه‌های آناتاس (PGS) با افزایش دما ۸۹
- شکل ۳-۵۲: مقادیر ظرفیت جاذب به دست آمده از ایزوترم لانگمویر برای M.V. بر حسب نوع جاذب ۹۰
- شکل ۳-۵۳: نمودار لگاریتم ثابت لانگمویر بر حسب نوع جاذب ۹۱
- شکل ۳-۵۴: نمودار لگاریتم ثابت سرعت مدل شبه مرتبه دوم بر حسب نوع جاذب ۹۲
- شکل ۳-۵۵: نمودار ثابت سرعت مرتبه اول در سینتیک واجذب سطحی بر حسب نوع جاذب و همچنین بر حسب در صد فاز آناتاس موجود در جاذب ۹۳
- شکل ۳-۵۶: نمودار ثابت سرعت واجذب مرتبه اول نسبت به سایز ذرات جاذب ۹۴
- شکل ۳-۵۷: نمودار q_e به دست آمده از معادله سرعت شبه مرتبه دوم بر حسب نوع جاذب (برای جاذب‌های تغییر فاز یافته) ۹۵
- شکل ۳-۵۸: نمودار q_e به دست آمده از معادله سرعت شبه مرتبه دوم بر حسب نوع جاذب ۹۶

جدول ۱-۲: مشخصات فیزیکی ماده جاذب $\text{TiO}_2\text{P25}$	۲۸
جدول ۲-۲: مشخصات متیل‌ویولت.....	۲۹
جدول ۳-۲: مقادیر عددی مربوط به غلظت‌های مختلف و جذب محلول‌ها.....	۳۳
جدول ۴-۲: داده‌های تعادلی جذب سطحی متیل‌ویولت بر روی $\text{TiO}_2(300\text{ nm})$	۳۴
جدول ۵-۲: داده‌های سینتیکی مربوط به جذب سطحی متیل‌ویولت روی $\text{TiO}_2\text{P25-1000}$	۳۵
جدول ۶-۲: داده‌های تخریب فوتوکاتالیستی متیل‌ویولت روی $\text{TiO}_2\text{P25}$ تغییر فاز یافته.....	۳۶
جدول ۱-۳: اطلاعات به‌دست آمده از الگوی پراش اشعه‌ی ایکس $\text{TiO}_2\text{P25}$	۴۲
جدول ۲-۳: مقادیر پارامترهای پراش اشعه ایکس TiO_2	۴۲
جدول ۳-۳: اطلاعات بدست آمده از الگوی پراش اشعه ایکس $\text{TiO}_2\text{P25}$ گرما داده شده در دماهای مختلف.....	۴۵
جدول ۴-۳: در صد حذف فوتوکاتالیستی M.V. برای سایر کاتالیزورها.....	۴۸
جدول ۵-۳: معادلات مربوط به ایزوترم‌های لانگمویر، فروندلیچ، تمکین و لانگمویر-فروندلیچ.....	۴۹
جدول ۶-۳: مقادیر پارامترهای ایزوترم‌های مختلف برای جذب سطحی M.V. بر روی دی‌اکسیدتیتانیوم (۳۰۰ نانومتری).....	۵۰
جدول ۷-۳: معادلات غیرخطی مدل‌های سینتیکی جذب سطحی شبه مرتبه اول و شبه مرتبه دوم.....	۵۳
جدول ۸-۳: مقادیر k و q_e محاسبه شده براساس مدل‌های سینتیکی شبه مرتبه اول و شبه مرتبه دوم.....	۵۳
جدول ۹-۳: مقادیر $\beta\theta$ برای جذب سطحی M.V. بر روی دی‌اکسیدتیتانیوم (۳۰۰ نانومتری) با غلظت اولیه g/L^{-3}	۵۵
جدول ۱۰-۳: معادلات مربوط به مدل‌های سینتیکی واجذب سطحی مرتبه صفر، مرتبه اول و مرتبه دوم.....	۵۶
جدول ۱۱-۳: مقادیر k محاسبه شده براساس سینتیک واجذب سطحی مرتبه صفر، مرتبه اول و مرتبه دوم.....	۵۶
جدول ۱۲-۳: مقادیر پارامترهای ایزوترم‌های مختلف برای جذب سطحی M.V. بر روی $\text{TiO}_2\text{P25}$	۵۸
جدول ۱۳-۳: مقادیر پارامترهای ایزوترم‌های مختلف برای جذب سطحی M.V. بر روی $\text{AgI-TiO}_2(\text{P25})$	۶۱
جدول ۱۴-۳: مقادیر k و q_e محاسبه شده براساس مدل‌های سینتیکی شبه مرتبه اول و شبه مرتبه دوم.....	۶۴
جدول ۱۵-۳: مقادیر پارامترهای ایزوترم‌های مختلف برای جذب سطحی M.V. بر روی $\text{AgI-TiO}_2(300\text{ nm})$	۶۵
جدول ۱۶-۳: مقادیر k و q_e محاسبه شده براساس مدل‌های سینتیک شبه مرتبه اول و شبه مرتبه دوم.....	۶۸
جدول ۱۷-۳: مقادیر $\beta\theta$ برای جذب سطحی M.V. بر روی $\text{AgI-TiO}_2(300\text{nm})$ با غلظت اولیه g/L^{-3} $C_0 = 3/93 \times 10^{-3}$	۶۹